

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday Monday, April 24-26, 1982

Nr. 78

ATVEŽA NAUJA PLANA ARGENTINOS TAIKAI

LAISKAS PREZIDENTUI DEL KLASTOTU INVESTIGACIJU

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Sidlauskas kovo 23 d. pasirašė laišką JAV prezidentui R. Reaganiui, prašydamas, kad Valstybės departamentas yra paskelbęs apie Sovietų Sąjungos vykdomus dokumentų falsifikavimus, o to nepaisydama Specialių Investigacijų tarnyba siūnčia savo atstovus į okupuotos Lietuvos įstaigas, kur jie randa ryšius su KGB valdininkais, o paskiau terorizuoja Amerikoje gyvenančius ateivius, tuo griaudama pasitikėjimą Amerikos teisingumo institucijomis. Siūloma sumas, skirtas tai investigacijų tarnybai, geriau skirti kovai prieš sovietinę subversiją.

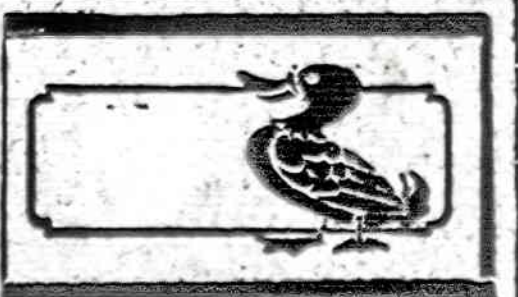
BESIRUPINANT DARIAUS GIRENO PASTO ŽENKLU

Amerikos Lietuvių Tarybos vardu buvo pasiūstas prašymas JAV pašto viršininkui, kad būtų išleistas Gariuso Gireno pasto ženklas. Ši akcija jungiasi lietuvių filatelistai, Chicago lietuvių prekybos rūmai, lietuvių veterano postų nariai, vyčiai ir daugelis kitų organizacijų. Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos pirmininkė J. A. Mack taip pat pasiūnė, kad reikėtų išleisti pašto viršininkui W. F. Balger. Amerikos Lietuvių Tarybos centro būstinėje, 2006 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, tel. (312) 778-8900, galima gauti formų prašymams tuo reikalu.

AMERIKIEČIŲ KONFERENCIJOJE APIE LIETUVĄ

Veiklus Inter-American Institute of Political Science, drauge su JAV universitetuose išplitusių sąjūdžių Collegiate Association, for Research of Principles balandžio 3 d. buvo sušaukęs Čikagos miesto centre visuomenės vadovaujančių asmenų konferenciją, kurioje buvo svarstomi Salvadoro, Nikaragvos ir žmogaus teisių klausimai. Pranešimus padarė iš Vashingtono atvykęs Salvadoro ambasadorius E. Rigas Galont, buvęs Havanos universiteto profesorius H. Portell-Villa, Gvatemalos generalinis konsulas rašytojas C. M. Pellecer ir daugelis kitų, išsakydami komunistų agresiją Vidurio Amerikoje. Buvo parodytas filmas apie komunistų teroro veiksmus Vietname, Salvadore.

Konferencijoje, atstovaudamas

HELMUT SCHMIDT

Balandžio 25: Morkus, Arvydas, Gedūnė, Rūtvis, Lektė, Arėjus, Kuojas.

Balandžio 26: Marcelinas, Vilnė, Kregždė, Laisvydas, Patigla.

ALTui, dalyvavo kun. J. Prunkis ir pasakė kalbą, išsprendimą kas vyksta bolševikų okupuotoje Lietuvoje. (Elta)

SAULĖ APTINGO, TAI ZEMEJE SALCIAU

PASADENA, Cal. — Astronomai, matematikai ir fizikai nustatė, kad nuo 1980 metų vasario mėnesio iki 1981 metų rugpjūčio mėnesio Žemė gavo truputį mažiau šilumos iš Saulės. Tas truputis yra labai nedidelis, palyginus su visuma, bet jis gali atsiliepti mūsų klimatui.

Fizikas Richard Wilson moderniomis priemonėmis apskaičiavo, kad per minėtus mėnesius Žemė gavo vieno nuosimnio vieną dešimtąją dalį mažiau negu gaudavo iki šio mėto. Mokslininkai mano, kad toks nedidelis Saulės energijos, liečiančios Žemę, sumažėjimas gali atšaldyti balandžio mėnesį.

GALI SUSIVISTI DIDELE ŽVAIGŽDŽE

WASHINGTON, D.C. — Astronomai praneša, kad šiomis dienomis Eta Carinae žvaigždė, dabar matoma pietų pusėje, bet kuriuo metu gali susivisti ir subliuškėti. Eta Carinae yra 9,000 šviesos metų atstumoje nuo Žemės. Ji aiškiausiai matoma iš Falkland salų, bet galima ją pasiekti iš Teksaso valstijos. Dabar turima josios energija baigia išsiseinti. Kai žvaigždė lieka be energijos, tai ji subliuška ir labai sušvinta. Ji pastebima danguje paprastai akimi.

Paskutinį kartą iš Žemės matėsi tosios žvaigždės subliuškimas 1604 metais. Dabar gali vėl susivisti Eta Carinae, arba gali sušvisti už kokių 100,000 metų, sako astronomai.

— Chicago gatvių duobėms, šalčio išmuštomis, išlyginti, reikės 158 milijonų dolerių.

— 16 socialinės apdraudos tarnautojų, iš anksto susitarę, nusuko \$219,000.

HELMUT SCHMIDT

Kancleris H. Schmidt socialdemokratų partijos atstovams pasakė, kad visi privalo Vokietijai ginti nuo Sovietų planuojamo įsiveržimo.

SOCIALISTŲ VADAI ŠMUKIAI SUSIRUPINĖ

MÜNCHENAS, Vok. Vokietija. — Antradienį prasidėjo metinės Vakarų Vokietijos socialdemokratų konferencija. Susirūpinęs ne tik kancleris Helmut Schmidt, bet ir partijos pirmininkas Willy Brandt.

Abu partijos vadai susirūpinę socialistų nuostakomis prieš amerikiečius ir prieš Vokietijos apsigynimą. Socialistai neša plaktus, kuriais palaria amerikiečiams važiuoti namo ir visai neįsivaizduoti atominių ginklų.

Kancleris Schmidt aiškina vokiečiams, kad Sovietų kariuomenės vadovybė gali paversti turimas atominės raketas ir pavergti visą Europą, įskaitant Vokietiją. Vokiečiai nenori atkreipti dėmesio į kanclerio rodomą pavojų.

Kancleris pasiryžęs ginti Vokietiją

Miuncheną suvažiuavo 400 partijos rinktyvių atstovų. Kancleris pirmas pasakė pagrindinę kalbą. Jis norėjo užkirsti kalbą visiems taikos šalininkams, nes gyvenama pavojaus laikotarpis. Pats kancleris pareiškė suvažiavusiems, kad kiekvieno socialisto demokrato pareiga ginti Vokietiją. Jeigu patys vokiečiai nepajėgs apginti savo žemės, tai niekas jos neapgins. Jis įrodinėjo, kad be savo žemės labai sunku gyventi. Kancleris yra pasiryžęs organizuoti Vokietijos gynimą ir pats eis kovoti.

Pirmininkas W. Brandt nebuvo taip karingai nusiteikęs, bet jis nesipriešino kancleriui. Brandt pabrėžė, kad jis nesirenčia į užsienį vykti, bet gins Vokietiją nuo visų Vokietijos priešų.

Kancleris pabrėžė, kad be Amerikos, be Maršalo plano, vokiečiai šiandien Berlyno neturėtų.

NETURI TEISĖS NEISKRAUTI PREKIŲ

WASHINGTON, D.C. — Praeita antradienį Aukščiausiosios JAV teismas sprendė byla, kurioje reikėjo nustatyti ar krovinių unija turi teisę atsisakyti iškrauti į Ameriką atplaukusius laivų prekes.

1980 metais į Amerikos uostą atplaukė Sovietų laivas su prekėmis. Tarptautinė Krovinių Sąjunga, protestuodama prieš Sovietų ginkluotų pajėgų įsiveržimą į Afganistaną, atsisakė iškrauti atplaukusius Sovietų laivus. Teismas priėmė išvadą, kad unija sulaužė Darbininkų santykių įstatymą.

Massachusetts bendrovė buvo užsakiusi prekes Sovietų Sąjungoje. Bendrovė buvo priversta iš naujo tartis su Sovietais dėl laivų iškrovimo. Visa tai brangiai kainavo. Nenoras iškrauti atvežtų prekių buvo nuostolingas. Aukščiausiosios teismas priėjo išvadą, kad krovikai neturi teisės neiskrauti atvežtų prekių. Jis atsisakė iškrauti iš Rusijos atvežtus specialius medžius.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo \$338.

Izraelitai bombardavo palestiniečių pozicijas pietų Libane. Izraelitai nori, kad palestiniečiai nesiveržtų į Izraelio žemes iš Jordanijos ar Sirijos. Įsibrovimai privalo būti sustabdyti visur.

KAREIVIAI BANDO PABĖGTI IŠ ŠIAURĖS KORĖJOS

KETURIEMS KAREIVIAMS SULAIKYTI BUVO PALEISTA 800 AUTOMATISKIEMS ŠAUTUVAMS APKABŲ

SEOUL, Pietų Korėja. — Iki šio mėto buvo manyta, kad bėga tikėtai Sovietų kariai iš rusų laikomų teritorijų, bet dabar nustatyta, kad bando pabėgti kareiviai iš kitų komunistų valdomų kraštų.

Trečiadienį popiet iš Šiaurės Korėjos bandė pabėgti keturi kariai į pietus. Pasienio sargams pastebėjus, kad keturi ginkluoti kariai nori pereiti sieną, tai pasienyje prasidėjo didelis susišaudymas.

Buvo paleista daugiau negu 800 automatinių šautuvų apkabų. Oficialus pranešimas nėsako, ar bandantieji pabėgti pajėgė sieną pereiti.

Manoma, kad kariai buvo nušauti

Trečiadienio vakarą oficialus Šiaurės Korėjos kariuomenės vadovybės pranešimas sakė, kad keturi kariai galėjo būti nušauti visai prie sienos. Šiaurės Korėjos pasienio sargai mano, kad jiems pavyko bėgančius nušauti, bet lavonai kol kas nerasti.

Keturi kariai vis dėlto priarėjo prie pasienio. Reikia manyti, kad pasienis jiems buvo žinomas. Jie galėjo būti nušauti, bet jie taip pat galėjo pasiekti ir pirmesmi kiton pusėn. Kai pradėjo kulkos liesti pietinę sienos dalį, tai pradėjo šaudyti ir pietiečiai. Bėgamieji galėjo pasirinkti tinkamą momentą ir sieną peržengti.

Didelio susišaudymo laikotarpio Šiaurės Korėjos pasienio sargai paleido garšiakalbius, kad galėtų pasiekti bėgančius, bet tuo tarpu nežinia, ar bėgamieji įsakymus suprato ir paklausė.

NYKSTANTI RETU DRAMBLIŲ RŪŠIS

PIETŲ AFRIKA. — Pietinėje Vakarų Afrikoje yra retu dramlių rūšis, kuri pajėgė išsilaikyti, nors aplinkėje jau penkis metus nelyja.

1934 metais buvo 1,000 šios rūšies dramblių, o dabar jų liko tik 70. Jie vietoj nestovi. Jie nažista dykumos ir dienos metu saugosi nuo karščių. Nakties metu keliauja. Jų kanopos minkštos, tad jiems lengviau keliauti smėlynais, kalnais ir pašlaitėmis.

BUVO SUČIUPĘ KANADOS MILIJONIERIŲ

EDMONTON, Kanada. — Ant radieni grobikas buvo sučiupęs Kanados milijonierių Peter Pocklington, Pocklington Financial Corporation pirmininką ir savininką. Jis dar yra savininkas trijų sporto komandų. Kartu buvo sučiupta ir jo žmona, buvusi toje pačioje vietoje.

Grobikas palaikė milijonierių 12 valandų jo paties namuose, reikalaujamas vieno milijono dolerių grynais pinigais.

Pro slaptais duris įsiveržę policininkai sužeidė grobiką ir tuo viskas baigėsi. Milijonierius irgi buvo sužeistas ir vėliau nuvežtas į ligoninę. Grobikas milijono negavo.

— Chicago mieste sniegas, ledas ir gatvės valantieji sunkvežimiai išmušė vieną milijoną duobų.

VIETOJ ARGENTINOS, SEKRETORIUS PYM ATSKRIDO Į WASHINGTONĄ

ARGENTINOS KARIUOMENĖS VADOVYBĖ YRA ĮSITIKINUSI, KAD BE KOVOS SU BRITAIŠ NEAPSISIE

LONDONAS, Anglija. — Britų guma atstovais apie santykius užsienio reikalų sekretorius Francis Pym ketvirtadienį pasiekė Washingtoną, kad galėtų pasiūlyti naują planą dabartinę Argentinos vyriausybei išsikaupti iš klampynės, į kurią kariuomenės vadai įstūmė Argentiną, įsiverždami į Falkland salas.

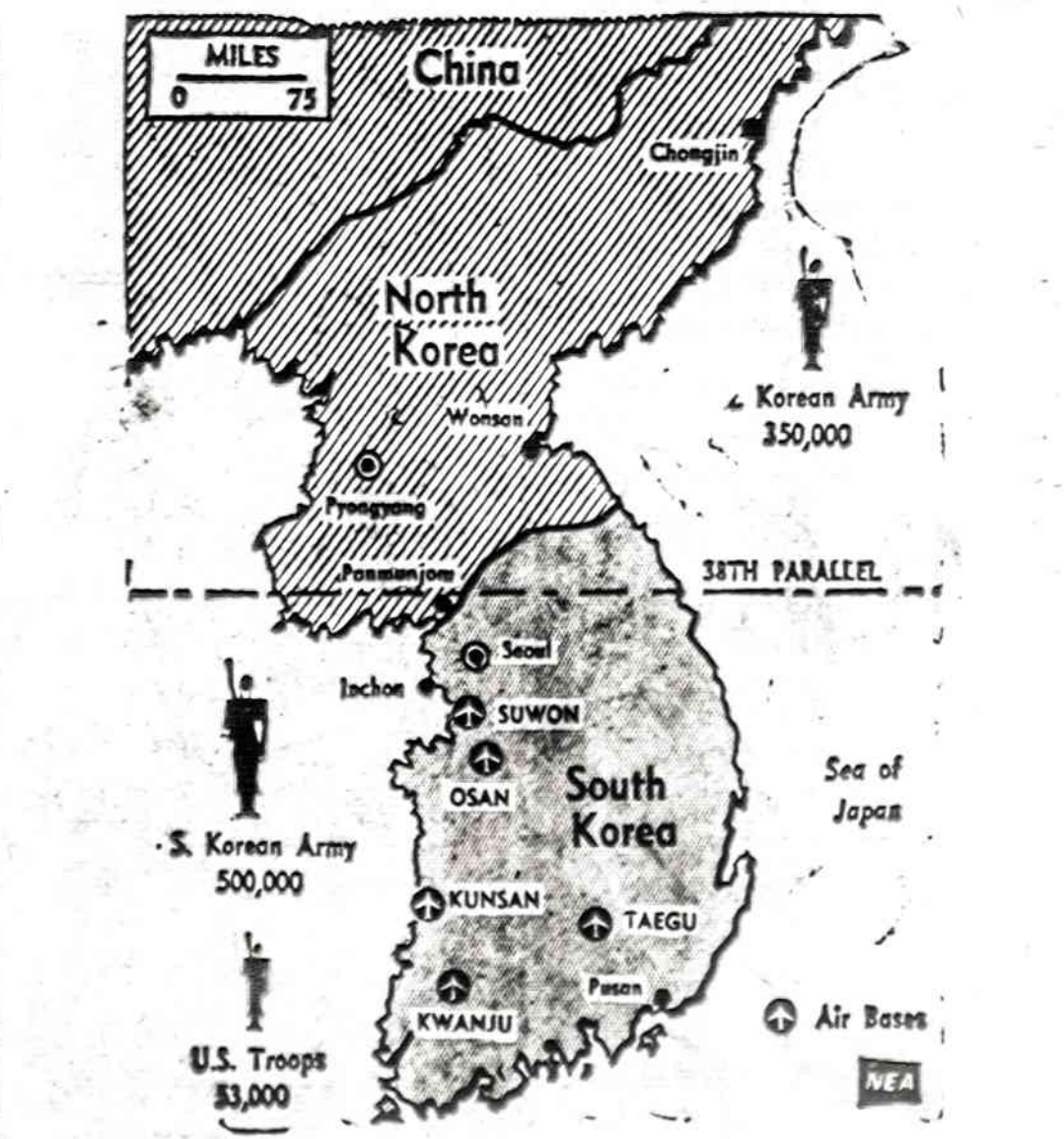
Sekretorius Pym nori išsiskirti sekretoriui A. Haig naują britų pasiūlymą. Britų vyriausybė, apsvačiusi pirmadienį gautą sekretoriaus Haig pasiūlymą, jį atmetė. Jis yra priešingas britų parlamento nutarimams. Bet sekretorius Pym, prisilaikydamas britų nutarimo klausimą bandyti spręsti taikiniu būdu, siūlo Argentinai pasitraukti iš Falkland salų ir iškoti taikų priemonių Falkland salų problemai išspręsti.

Britai gavo paskutinį Argentinų vadovybės nutarimą laikinai atsisakyti nuo suvereninių teisių į Falkland salas, todėl dabar sekretorius Pym atskrido į Washingtoną, kad galėtų išdėstyti naują pasiūlymą Argentinai vyriausybei. Sekretorius Pym pasiūlė Argentinai atsisakyti nuo suvereninių teisių į Falkland salas, todėl dabar sekretorius Pym atskrido į Washingtoną, kad galėtų išdėstyti naują pasiūlymą Argentinai vyriausybei.

WASHINGTON, D.C. — Prez. Reaganas džiaugiasi, kad britų sekretorius Pym pasiūlė Argentinai vyriausybei naują pasiūlymą Falkland salų konfliktui išspręsti. Jis pabrėžė, kad JAV yra atrami draugai su britais ir su argentiniečiais. Kol šios dvi valstybės tariasi, tai nėra rimto pavojaus. Jeigu prasidėtų karo veiksmai, tai santykiai pasikeistų.

Amerikos Valstybių organizacijos atstovai, 18 balsu prieš 0, pasmerkė britus, reikalaujančius argentiniečius išsikrauti iš Malvinų salų. Balsavime susilaikė JAV, Kolumbija ir Trinidadas.

Prez. Reaganas tariasi su sau-

Trečiadienį Šiaurės ir Pietų Korėjos pasienyje vyko smarkus susišaudymas. Iš šiaurės norėjo pabėgti keturi kareiviai. Jų likimas nežinomas.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Desto DON PHOTOS

Garbingos kopūstinės vakarienės

(Feljetonas)

Labai graži ir teisingai sakoma: "Per pilvą ir laimę". Pavaišinti gardžiai berni, ir pagavai sau vyrų — žentelį.

Dabar jau skundžiamės, kad sunku paduoti pakvietimus balams, vakarienioms. Kartais nerodomas ir negalvotamas nusiperkti bilietą, kad neužgautum kaimynų arba draugų.

Baliaus parengimo vadovai "galvoja", kad mes tikrai dabar atvykome iš lagerio ar iš baduojančio krašto. Žinomas salės kvapas — "kopūstai" ir kartais kalakuto trupinių arba vištos kaulai atsirėmę į lėkštes kraštus, arba jautienos šmotelis, suvyniotas su duona, ir pagaliuku susmeigtas. Na, jei dar kugelio davė, tai tikrai "puikus maistas", "skoningos vaišės".

Vadovai džiaugėsi, kad praėjo sėkmingai, mažai išlaidų bus, o pelnas geras ir bus panaudotas geriems darbams. Žinoma, viskas gerai tikslui. Taigi, imdami pavyzdį iš mūsų žmonių vaisingumo, tradicinių apkepusių dešrų, kopūstų, jei ne apdžiuvę, tai išbalę, atrodo, neturime ko valgyti.

Sakoma, mes neatėjome prisivalgyti ir nesame alkani, bet parengimo vadovai galvoja, kad mes alkani, ir dešromis bei vištos kauliukais visai baigė mūsų "nukankinti". Taigi, yra "tradicinės" vaišės. Kur tik beieitum, visvien vaišės baigiasi apdžiuvusiom dešrom, nesimpatiška sumestom lėkštėn. Nieko neturime prieš dešras, jei dar kiek parūkytos, gardžiai kvapia, ir svarbiai lėkštėse sudėta. Sakoma: nesvarbu kaip pagaminai, bet jei sumetėsi netvarkingai, tai ir geriausiai pagamintą pagadinai.

Taipgi norisi sužinoti, kur dingto tas vaisingumas, jei vieni už bilietą ima 12 dol., o ant stalo patiekiti šalti patiekalai net kelių rūšių — daržovės, paštetai, antys ir t.t. Kiti parduoda 15 dol. bilietą ir... dešros, vištos, kugelis, jokių šaltų valgių nėra. Jei už 12 dol. bilietą — šalti kelių rūšių patiekalai, ir dar šilti 2-3 patiekalai, o už 15 dol. bilietą — tik dešros, kalakutas ar dar koks mišros šmotelis, tai kaip tada suprasti, kad tie du parenginiai toje pačioje salėje, ta pati muzika, tas pats skaičius žmonių ir abiejų tik kelių dolerių skirtumas? Pieno alvilgiu viskas aišku. Žinoma, kitokie vadovai.

Mielai vadovai, mes mielai ateisime, bet truputėlį ir jūs patestenkite. Žinoma, dabar viskas brangu, bet jei "tie kiti" gali pavaišinti, tai ir jūs, imdami \$15, duokite užkūsti nors už \$3-4, vis tiek lieka iš jums labai jauku, kai stalai yra paruošti, sėsk ir vaišinkis. Ir programa tada ne nusihosta, kantriai ir kiliu "dėdijū" išklausysime jų garbingus darbus — esamus, būsimus ir t.t.

Žinokite, "išbalusias" dešras

ir vištas mes valgome namuose kiekvieną dieną. Jei pasikvietėte pas save, tai ir pavaišinkite: jei nesugebate patys, tai pasirinkite padėjėjas ar virėjas, kurios žinos kaip pavaišinti. Nepamirškite, mūsų skilvelis prieš 12-15 metų viską suvirškindavo, bet dabar jis kartais ir nuo to atsiskako.

Be to, jei išeini į balių, tai ir jaustis nori, kad baliuje esi, o ne paprastame restorane, kur gali už porą trejetų dolerių suvesti dešros ar vištos šmotą. Aš ir dabar galvoju, ar beverla ruošti maistą. Geriau gal atsistojus prie durų surinkti pinigų, pasikui atnešti hamburgerių dėžę, kiekvienas tegu pasiima, o pelnas vistiek tas pats. Po to laikraštį paskelbti, kad vaišės buvusios "skoningos", tada gal dar daugiau pelno bus.

Geriams būtinoms darbams paremti, palikime dešras piknikui arba rūsyje nugėrimui. Svarbiems posėdžiams, jei vadovai sugebėtų bent kiek trumpesnės programos parūpinti ir rūpestingiau vaišės, vakarienes paruošti, galimas daiktas, kad vėl pritrauks vietų salėse. Dešras ir kugelius reikėtų jau padėti į atsargą.

Mes, atėję vakarieni, norime pasmagurauti, pasivaikinti kit taip kaip namuose. Aišku, mes gal vistiek pakritikuosime. Prieš kalėdas teko būti per vieną mėnesį 5 parengimuose ir visi parenginiai — kopūstiniai, kai kur ir kugelis.

Nesame nusistatę prieš parengimus, mūsų moterys yra geros šeimininkės, sugeba gražiai gerai pagaminti, bet kai mes parbarėme vadovę, kad "ir vėl dešros", tai, girdi, "pono pirmininko kūno bėrno brolis turi krautuvę ir jis geras dešras gamina, tai ponas pirmininkas liepė tik dešromis vaišinti svečius. Žinote, aname baliuje viską suvalgė, tai ir šitame suvalgys. Be to, atėjote paremti organizaciją, o ne prisivalgyti", pusiau pikta ai kirtu.

Taigi, remiam ir nepiremiam. Kur tik pasisuksi, prašo paramos. Rūmai reikalingi remontui. Putnamo seselėms vėl reikia paramos, Jaunimo Centrai reikia, katėdrai reikia, mokykloms reikia, Lietuvos Dukterys irgi priima aukas, L. Fondas irgi priima, ir visos aukos tik per tas dešras sukeliamos. Be to, jauni žmonės nemėgsta baltų dešrų, tai kaip jaunimą prisiviliosime, jei baliuose, iškilminguose pokyliuose dešromis ir kopūstais vaišinsime. Aš manau, atėjo laikas parengimų vadovams perkelti savo meniu ne tik patiekalus, bet ir garbinių kabanų bei programų, nes greičiau ne tik dešromis, bet ir sklandžiais vaštant, nieko neprisiviliosite.

Dar man neaišku, kodėl pirmą dieną vedama vakarienė balius šeimininkui, bet ne sve-

LAIKAS MAIKIO TĖVUI

"Naujienose" buvo spausdinta ir vėl perspausdinta daug raštų, vaizduojančių kaip šaulys Marma apšaukė šaulę Urbonienę, būk tai turėjusią simpatišku santykiu su komunistais.

Kadangi visa toji taip labai "išgarsinta" byla prasidėjo "Naujienų" puslapyje, tad prašau gerbiamą redakciją neatsisakyti leisti ir man, kaip senam (nuo 1951 metų) "Naujienų" bendradarbiui ir skaitytojui — rėmėjui, išsireikšti kaip tas visas reikalas atrodo pašaliečiui, jokių su byla susijusių emocijų nepaliesdam.

Mano samprotavimai yra tokie: Abudu bylos dalyviai (A. Marma ir Urbonienė), kaip matėme, yra Šaulių Sąjungos nariai. Nepriklausomoje Lietuvoje Šaulių Sąjunga buvo paramilitarinė organizacija. Tais pačiais pagrindais ji tvarkos ir išėjimoje.

"Naujienų" artimas ir įtakingas jų bendradarbis Ignas Petrasauskas laišku, paskelbtu "Naujienose" (1982.1.29), papildomai paaiškino, kad pagal Sąjungos statutą nariais negali būti komunistų partijos nariai ar simpatizuoją komunistams.

Šaulys Marma, pasiremdamas jo apskaitytą komunistų spausdinyje, viešai per "Naujienų" dienraštį apšaukė šaulę Urbonienę simpatizavimu komunistams, pirma apie tai karškūs drausmės tvarką neprašęs Sąjungos vadovybei, kuri už išpaireigos drausmės pažeidimą ir nubaudė šaulį Marmą.

Kiekvienas blaiviai galvojančių turi pripažinti, kad ne viskuo, ką komunistų propagandinis parašas, galima patikėti. Todėl tenka labai nustepti matant, kaip šaulys Marma, pasiskaitęs komunistų spausdinį, taip labai patikėjo kiekvieną perskaitytą žodelį.

Be to, remiantis nepriklausomybės laikų tradicija atrodo, kad šaulys Marma yra dar praskaitęs komunistinių spausdinių skaitymu. Juk gerai atsimename, kaip nepriklausomoje Lietuvoje karo komendantas, kurį kartą buvo ir šaulių rinktinės vadas smarkiai bausdavo už komunistinių spausdinių skaitymą. Neįturi to tradicijos A. Marma nori išsiginoti "Magaryciuose" žemaičio tarimui, "medinių malkų stylumi" pedantiskai pateisindamas komunistų vartojamą santužą tėvynėje apsilankiusiems išeiviams sukompromituoti.

Atrodo, žurnalistas Marma ir pats save sukompromituoja, beabroniškai pasiremdamas komunistiniu šantažu.

Reikšdamas pagarba,

lieku Jūsų

Zemaitis iš Maikūkos

čiui. Jei aš turiu svečių ir juos gerbiu, tai sodinu gėlių savo vietoje, o savi sėdame prasčiausioje vietoje. Be to, pirmiausia vaišės paduodu svečiams, o sau vėliau. Bet salė vadovai pirmame stalo, vaišės pirmiausia jems, o vėliau svečiams. Keista vana. O gal aš visai aiškiau nurodau.

R. elė

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Su tavim noriu pasikalbėti, Maiki.

— Kame reikalas, Tėve?

— Reikalas toks: Aš labai dėkingas a. a. dr. Zenonui Danilevičiui, kuris mane išgelbėjo iš mirties. Buvau bažnyčioje, pasi-meldžiau už jo gerą širdį. Jau metai laiko suejo, kaip jis mirė. Buvu geras lietuvis, geras kalbėtojas ir geros širdies žmogus. Po pamaldų ponas daktarienė pakvėlė į namus pusręčiams. Kokie gražūs namai, sienose šviti lietuvių dailininkų paveiksai. Man apėmė gailėtis, kad toks humanistas peranksti iškeliavo į aną pasaulį.

— Mes visi išsklausime, Tėve.

— Palauk, Maiki, aš nepabai-giau savo istorijos. Buvu taip. Ana pavasarij buv. mero Bilan-diko išgalvotame maratone bė-gau be kelnų ir peršalau. Susir-gau plaučių uždegimu ir taip sirgau, kad atsidūriau nirvanoje. Pasakyk man, ką tas žodis reiškia? Tu mokytas, tai turė-tum žinoti.

— Žodis "nirvana" reiškia vi-sišką dvasinę ramybę, juslinę egzistencijos paliovimą.

— A. gerai tu sakai. Taip ir buvo. Turėjau 104° temperatū-ros. Tris dienas nežinojau kas esu, holicinacijos mane užvaldė: jokios realybės, niekas nėra pa-žįstamas, tik tai šmėklos, skau-džiai baisi pilkuma plaukioja juostomis. Tokia tuštuma, ma-čiau tikti vieną kampelei žemai prie senos, iš kurio girdėjau la-bai tylią muziką, dar niekad ne-girdėta, tarytum ne šio pasaulio muzika. Mane apėmė beviliš jausmas, kad iš čia niekad neiš-eisiu, kad nėra tikslo, ne noro kur eiti, nieko nematau, tik tai pilko kambariuko pasienį, kur vienintelė švieselė migloje spindi. Normalioje būklėje žmogus negėtų įsivaizduoti to, ką per gyvenimi aukštos temperatūros itakioje.

— O vis dėlto atlaikei, Tėve.

— Atsilaikiau tikrai dr. Z. Da-nilevičiaus dėka. Jis patikrinas mane, pats nuvažiavo į vaistinę ir atvežė antibiotikų vaistų. Jei-gu ne dektaras ir ne vaistai, tai Maiki, manęs čia jau nebū-tų. Aš niekad nesu-
nėsiu gerojo žmogaus, tik ne-laimė, kad ne visi moka įvertinti gerų žmonių. Gal jau tokia žmogaus dalis.

— Gerai darai, Tėve, kad ger-bi dr. Z. Danilevičių. Jo netekę, auciame didelę spragą lietuvių gyvenime, kai labiausiai reika-lingi tokie žmonės, kurie mato ir žino kas yra gera ir kas blo-ga.

— Man net ant širdies pasida-rė lengvau, kad pasirodė už geradai daktaras Danilevičius. Tiesai jis amžinai liksi ramybė-jai, jis geras žmogus.

— Kur dabar manai eiti. Tė-

driejų, taip liūdina.

— Tai iki pasimatymo, Tėve.

— Lik sveikas, Maikuti.

— Įstatymus mėgsta tikrai advokatai.

— Įstatymai yra drausmė, bausmė ir tvarkos priemonė.

— Įstatymų pradaininkai bu-vo Adomas ir Ieva.

— Progresas niekad nepa-sensta.

— Šnapsas, vynas ir alus — gi-minės.

— Nemyk kito žmonos, ki-taip gausi muštį.

— Mylėk savo artimą taip, kaip save, bet ne jo žmoną.

— Aklas akla veda, — ben-druomenė.

— Kaimyno obuoliai skanes-ni.

— Negeisk svetimo nė asilo, rė arklio (tikybės pamokslai).

— Jeigu gausi į žandą, atsuk į kitą (tik pam.).

— Gudri višta kiaušinius sle-pia.

— Kalėdų senelis nukonkura-vo aitvarą ir kauką.

— Nevažiuok pas velnią į sve-čius, pateksi bėdon.

Don Pilotas

— Stalino sugalvota "demo-kraטיškausia" konstitucija ir "liaudies" teismas, kuriais nie-kas negali pasinaudoti, nes So-vietų Sąjungoje nėra demokra-tijos, nė demokratų. Gali pasi-pačioti "laisvę", kai eidamas į kartuves, gali atsinešti savo vir-vę.

KALBOS PAMOKOSE

Lituanistinės mokyklos mo-kytojas aiškina:

— Gražiai žmonės kalba, kai tinkamai kirčiuoja žodžius.

— Aš netikiu — suabejojo vienas iš klausytojų.

— Kodėl?

— Kai aš savo bobai kirtau per žandą, tai ji dvi savaites nė žodelio nepsakė.

Don Pilotas

— Zmonių, kurių nemėgstame, pradame įtarinėti.

RAPSODIJA

Motyvu: Kur bakūžė samanota.

Nepamenu kieno buvo mesta mintis, kaip nežūrint didžiausios butų krizės, gauti sau pigiu būdu patogų butą — būtent: ištekti už panos su butu (galinti būti ir nebe pana, bet tik būtų su butu).

Šiandien visiems draugams ir nedraugams patariu tokių eksperimentų nedaryti ir abelai panašių patarimų neklausyti, nes tai paeina nuo velnio! Va, kaip su manim išėjo. Ilgai neieškodamas viename čiukure suradau begyvenančią paną, reiškia, savame bute. Tiesa, pana buvo nekokia, bet sakoma yra, iš bado ir šuva dešrą ēda. Taigi dilemą išrišau beveizint. Arba vesti paną ir turēt kur nakvyni lovą pasistatyt, arba likti laisvu, tik su čigonais dainuojant:

"Aukštas dangus ir krūmai, tai yra mano namai".

Laikydamas žmoną kaip priedą prie buto, tuo būdu neišvengiamą pikta, iš dviejų blogumų pasirinkau mažesnįjį.

Čia lošę rolę ir praktikos išrokavimas: šiandien butas tai solidingas kraitis — nori gyventi, nenori negyventi ir dar užleisdamas kitam butą gauni 40 tūkstančių "atstupnos", tai yra: butą gali paverst kapitalu, o tokios sumos ne iš kiekvienos nuotakos gausi!

Aš pasipiršau, ji atsakė... taip!

Pradėjau gyventi šeimynos gyvenimą... Koks jis — dykai nepasakosiu, kadangi, iš savo praktikos žinau, vis-tik kiti neįtikės, kol patys nepalytės: nes jaunas yra lyg tas Biblijos Tamošius. Todėl tesiryžtie!... Manęs tai antruktart nebeprigaus! Tik, manau, patekusis pragaran panašiai mano. Ne tai, kad ten labai jau būtų bloga; sa-koma, kiekvienas blogas turi ir savo gerasias puses. Visas pragaras tai tas durmas jausmas, kad tavo laisvei ir laimei — kaput!...

Prakeiktieji, sako, daugiausia kenčia iš ilgesio pra-rastos progos regėti savo Viešpaties veido. Moterystėje yra priešingai: čia kenti nuo amžino regėjimo veido, ku-ris nuo šiol yra tavo viešpats ir liepėjas.

Šeimynos gyvenimą iš praktikos suimčiau į 3 fazes:

Pirma, kada ji sako: — Duška, nupirk man naują kapeliuši!... Tai yra pirmasis prašymas, kurį greičiau-sia ir įvykdy užgniauztais nuo vestuvių skatikais.

Antras: — neturiu kitos poros bačiukų ir šilkinų kojiniųčių...

— Širdel, — atsakai, — pakentėk, kol algą mokės.

Trečias: — Man reikia suknelės tango, apsiausto ki-mono ir antilopos boa. Kuo aš blogesnė negu ktos? Aš noriu būti stoblojavy dvorianka!

Čia vyras turi padaryt mažą pauzą pagalvojimui: pirmas ir antras punktai priimtini, nes kas mėnuo gau-damas algą, jei reikalavimai nebus tankesni, tai tikro vyro pareigas ištesėsi. Dėl trečiojo punkto darai tokią kombinaciją: — Čia paprastųjų, t.y. tiesioginių pajamų nepakaks... Padarai mažą interliudijum šioško turinio: — O iš kur tų perkamųjų imti?

Tai vadinasi pirmasis šeimynos skandalas.

Ji paduoda genialią mintį: — Paskolą, dušel.

— I ką paskolą, širdel?

— I mūsų buto sąskaitą!

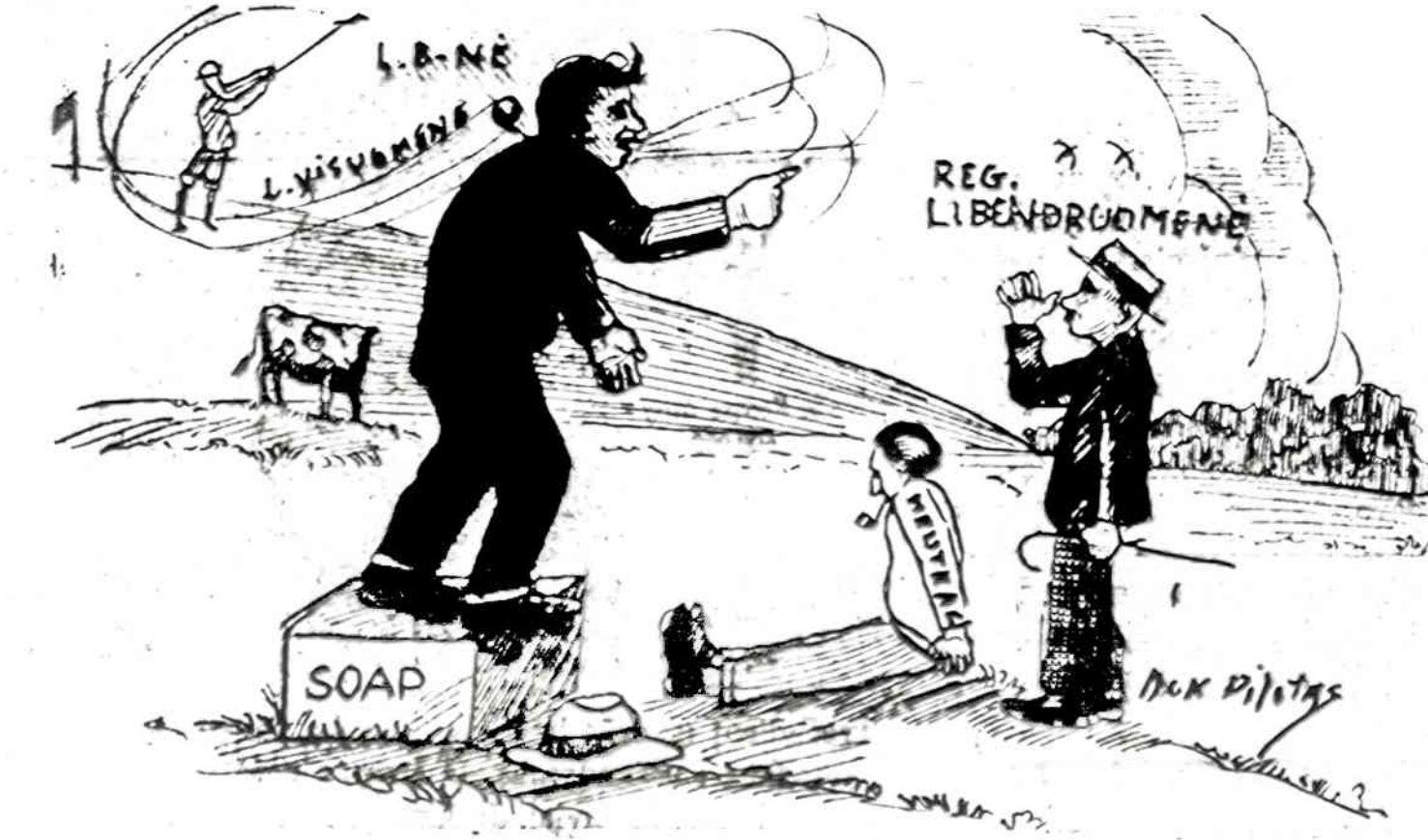
— Kaip tai? — nuduodi nesupratęs.

— Gausi "atstupnovo" 40 tūkstančių. Tai yra mano dalis, iš kurios turiu teisės paimit nuosimčių. — Tai yra 3 svarbiausieji šeimynos gyvenimo dėsni. Visi gi kiti, įpratus, virsta kasdienės duona...

(Bus darčiau)

Geriau raudonas, negu lavonas! Tai komunistų pa-laižūnų sūkis, vis daugiau rusams atominiiais ginklais besiginkluojant.

Nuotaijos artėjant Liet. Bendruomenės rinkimams.

S. ANTANAITIS

Lietuvių bažnyčios yra dvasinės ir tautinės kultūros židiniai

JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Kulkas šiuos metus paskelbė: "Lietuvių parapijų metais". Užmojus pagirtinas. Tik gaila, kad šiuo taip svarbiu, sakyčiau, lietuvių gyvybinių reikalų susirūpinimą gan pavėluotai. Susirūpinimą tik tada, kai jau mūsų senosios lietuvių kartos ikurtos parapijos ir kruvinu prekiau uždirbtais centais pasitvėrė didingos bažnyčios, mokyklos, salės, kuriose jie lietuviškai meldėsi ir kuriose skambėjo jų giedamos lietuviškosios dainos. Šiandien viena po kitos jau pereina į šventųjų rūmų.

Tiesa, mūsų spaudoje kartais nuo karto prirašoma lamentacijų, kad girdi, mes prarandame vis daugiau ir daugiau lietuviškų parapijų su jų bažnyčiomis. Tokių nusiskundimų, kad ir reikalingas prašoma, bet ne tiek pastebėti, kad būtų plačiau ir objektyviai pasisakyta. Kas gi kaltas, arba kokios yra tos bažnyčių praradimo priežastys? Jei jau kartais tuo klausimu kas ir bando pasisakyti, tai dažniausiai yra apkalbinami tų parapijų vadovai, kad tai esanti jų kaltė. Tačiau mūsų rašėjai šiuo klausimu lyg ir vengia giliai įsiliūdinti faktą pažvelgti, iškelti aiškiai tikrąsias priežastis ir jas iš esmės panagrinėti. O tokių priežasčių yra, ir tai ne viena. Tarp kurių yra ir naujosios lietuvių ateivijos namų kaltė. Taip pat tenka nemaža kaltė ir mūsų išeivijos spaudai, kuri lietuviškų parapijų reikalui bei jų likimui iki šiol yra tarytum jį būtų nebylė. Gal jos redaktoriai dėl to tylėjo, kad jie manė, jog tai reikalinga tik tų, kurie tas bažnyčias sekma dienais. Ir kuo. O nesuprasta, kad lietuvių parapijos, jų bažnyčios išeivijoje tautiškausi išlaikyti yra neapsakomai didelės reikšmės. Priešingai, bažnyčia yra viena iš tų sėkmingiausių priemonių ir nutautinimui. Tai liudija, kad lenkybė Lietuvoje daugiausiai brovėsi per bažnyčias.

Tik parapijos, jų bažnyčios, mokyklos ir salės yra dvasinio ir tautinio gyvenimo židiniai. Bandymas šiuos židinius peikėti Jaunimo, ar Kultūros centrų, ir juos subūrti jaunimą ir jų pagalbą išlaikyti jo lietuviškumą, nepasiteisino. Tai aiškiai liudija Chicagoje įsteigtas Jaunimo centras.

Teisa, negalima paneigti, kad tokių kultūrinių centrų steigimas iš esmės būtų peiktinas

Bet tada, minėtam tikslui siekti, reikalinga pasišventusių jaunimui vadovų, kurie jaunimą ne tik išmoneintų, kad jis įsijungtų į lietuviškas parapijas ir ten remtų dvasinę ir tautinę kultūrą. Taip, sakysim, Chicagoje Jaunimo centras neidėgė dėlei daliai jaunimo tos lietuviškos, patriotinės dvasios, nors "is ten lankėsi".

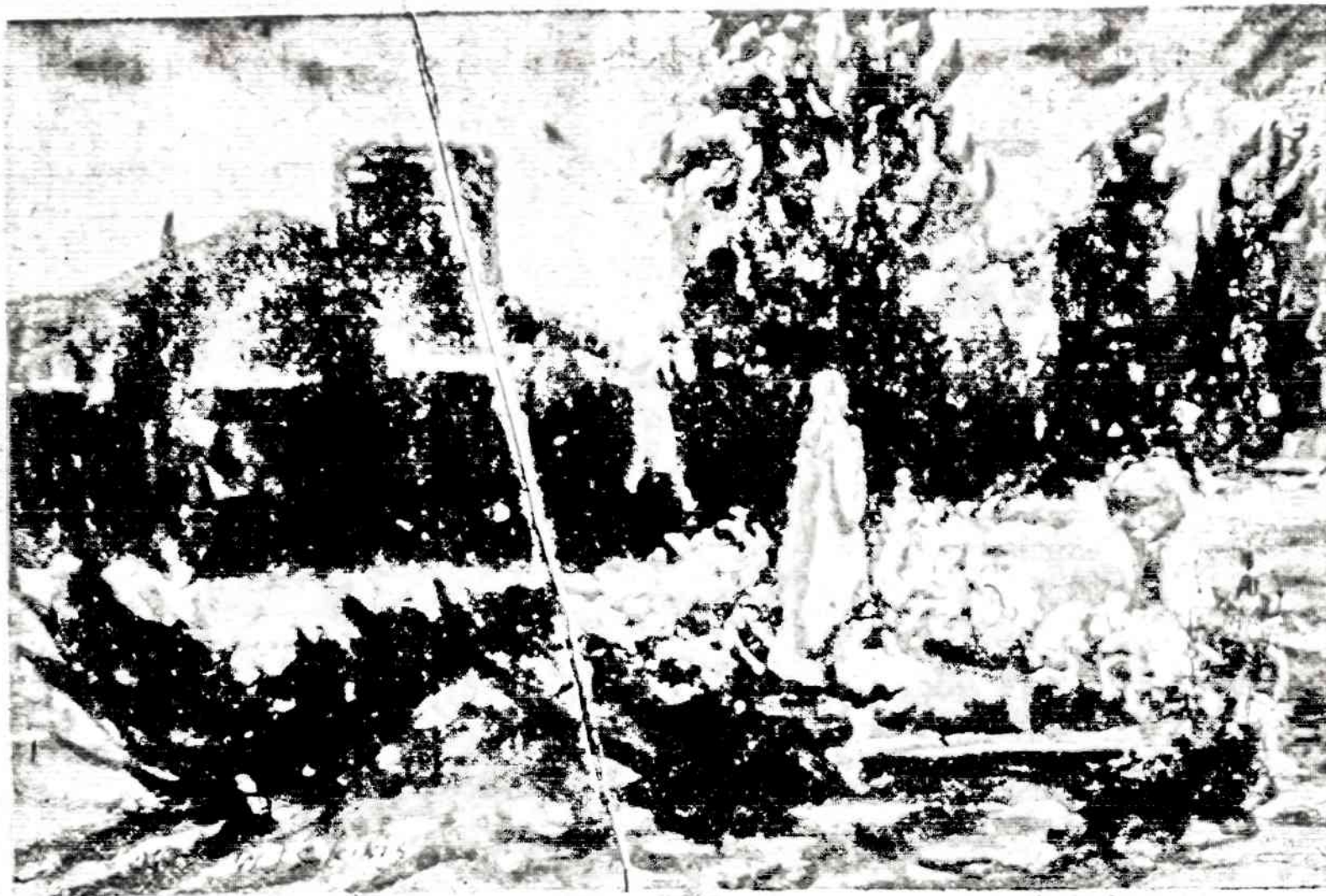
Jaunimas tautiniai sunyko ir nuo lietuviškos visuomenės atkrito. Ir kas skaudžiausia, kad tas jaunimas atitrauktas nuo lietuviškų parapijų, prarado ir tą supratimą, kiek parapijos išeivijoje turi reikšmės lietuvių išlaikyti.

Žinoma, didelė dalimi kalti Jaunimo centro vadovai, kurie parodė per silpną rūpestį ten besilankančių jaunimui. Šiandien ten to jaunimo vis mažesnis skaičius tesilanko, jis dinga ir iš lietuviškų parapijų. Jiems lietuvių parapijų bažnyčia pasidaro svetima. Todėl sekma dienais lietuviško jaunimo lietuviškų parapijų bažnyčiose tik ant pirštų tegalima suskaičiuoti.

Kita mūsų lietuviškų parapijų nykimo priežastis yra ir ta, kad naujosios ateivijos organizacijų vadovai jų vadovaujamoms organizacijoms atplėšė nuo parapijų. Todėl tos organizacijos visai neparodo susirūpinimo lietuviškoms parapijomis, kaip sakysim, ateitininkai ir skautai. Ateitininkai visą savo veiklą ir dvasinius susikaupimus sukoncentravo kaž kur užmiestyje, kaip kur Lemonte — "Ateitininkų namuose". Bet čia kyla klausimas, kodėl tokie susikaupimai ruošiami kaž kur užmiestyje, o ateitininkų namuose? Kodėl ne Jaunimo centre, ar kodėl ne lietuviškoje parapijos bažnyčioje?

Jei taip yra, mano nuomone, tad tušias dalykas skelbti lietuviškų parapijų metus, kad iki šiol jokia LB-nės vadai nepaskelbė atsisakymo, paraginimo jaunimo vadams, jaunimui, jų tėvams suartėti su lietuviškoms parapijomis. Kodėl jaunimui ar senimui neruošti susikaupimo valandas lietuviškų parapijų bažnyčiose? Kodėl, sakysim, kad ir Chicagoje nesukviesti jaunimo organizacijų narių į šv. Kryžiaus bažnyčią? Tos pastangos sekma dienais ten sukviešti senimo ir tokiu būdu šią bažnyčią gelbėti yra nepakankamos pastangos.

Bet šalia tokių pastangų reikalinga, kad organizacijų vadovai skiepytų jaunajai lietuviškai

M. Šileikis

Madona Z. Sodyhoja, akvarelė

kartai mintį palaikyti savo lietuvių parapijos. Keista, kad LB-nės vadai paskelbė Lietuvių parapijų metus, atrodo, kad tuo jų "misija" ir pasibaigė. Negirdėti, kad LB-nės vadai darytų pastangas išmoneinti visuomenę, kurią svarbią rolę vaidina lietuviškos parapijos lietuvių išlaikymui. Tad kokią, LB-nės vadų, turi prasmę jų paskelbtas toks popierinis atsisakymas? Ar ji išgars tie, kurie tūkstančiai bėga iš lietuviškų parapijų ir apsigyvenę premiesčiuose, puiškiose rezidencijose? Tie, kurie perkasi kondominijus, už kuriuos sumoka tūkstančius, bet jiems visai nerūpi, kad tuo lietuvių praranda milijoninės vertės lietuviškų parapijų bažnyčias.

Taip pat, kiek pasitarnauja lietuviškų parapijų išlaikymui tie žurnalai, aprašinėdami, kaip laimingi tie lietuvių palikę lietuviškas parapijas, tuos dvasinius, tautinius centrus, ir išvyko į kaštą drėgną Floridą ir jiems nieko daugiau neliko, kaip

tik laukti mirties. Juk toli prapagandiniai aprašinėjamai, nutylint ten esamas negeroves, yra lietuviškų kolonijų naikinimui gelbėtojai, o gal dar tiksliau pasakius lietuvių graboriai, nes kuo greičiau mūsų lietuviškoji išeivija išsisklaidys, tuo greičiau ir mūsų visą kultūrinę veiklą pasibaigs "grožio karalienių" rinkimu ir nusigyvenusiais klu-beliais. O vis tik nenugūnija mas faktas, kad ten, kur yra lietuvių gausus skaičius, kur yra

lietuviška parapija ir bažnyčia, ten plaka lietuviška širdis ir lietuviškiems reikalingas, ten ir vyksta lietuviška ir kultūrinė veikla. Bet ten, kur lietuvis bonvivaniška dvasia, gyvena tik sau, toks lietuvis yra lietuvių bei lietuvių. Reik manyti, kad tokiems lietuviams liūdy, lietuvių, gyvenusių Amerikoje, tik šv. Kazimiero ir Tautinių lietuvių kapinių paminkluose lietuviški įrašai.

S. A.

K. BAGDONAS

IŠ KNYGŲ PASAULIO

(Tęsinys)

Kita kokių 35 metų artistė bandė prisijaukinti teatro direktorių. Gal būtų buvusi pastebėjusi, kad aš ypatingą dėmesį kreipdavau į moterų kojas. (Dabar jau ir aš žinau, kad moterų rašytojo C. Butkio gyvenime neturėjo jokios reikšmės, o tik jų kojos. Kokia neišpa-

kytai gili išmintis! K.B.), tai nutarė tuo ginklu mane paimti. Po to nusiavė batelius, ištiesė ant-sofos, padėdama savo kojas ant mano kelių. (Na, ir kas čia blogo? Blogiau, kai žmogus pasiveržęs save Dievu, skaito kitų mintis, norus, svajones ir kitą. K. B.).

Po visų gastrolių aš buvau vie

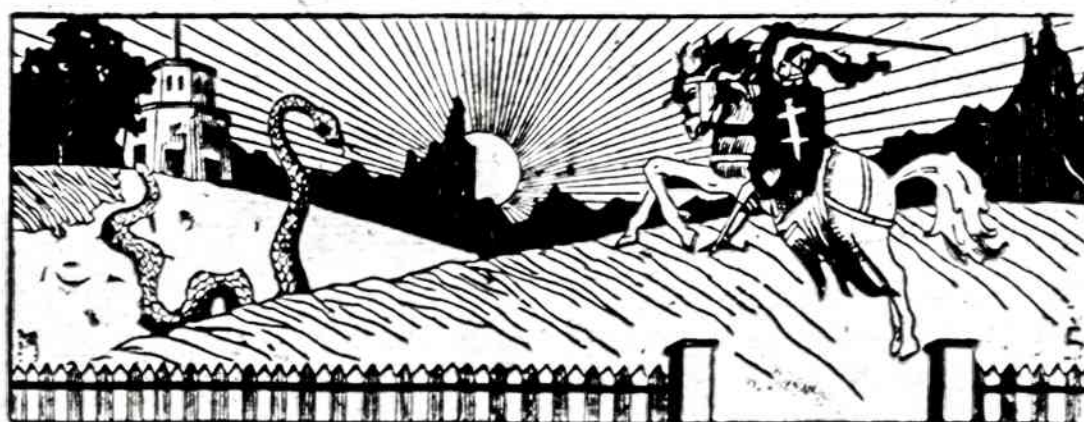
Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIODAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAETIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

mintelis pagerbtas gelėmis. (Pamums kaime po vaidinimo gelėmis pagerbdavo moterį. Bet ką gi darysi: genys margas, svietas dar margsnis. K.B.).

Ji dar labai puikiai atrodė, nors yra 53 metų. (Čia kalbama apie moterį, kuri samdydavosi sekretoriais vyrus dėl malonumo. K. B.). Gaila tų vyrų, kurie pas ją pakliūna. Matai, ji turi sifilį. Žinoma, gydėsi, gal ir išsigydydė. — Taip kalbėjo krautuvininkas, jam už tai, jis ištraukė bonką kaž kokio gėrimo. — Už poros dienų mano tarpininkas paklausė: kada aš krautystysiuosi pas tą ponį? Aš gi sakiau: ji neatrodo pakankamai jauna, be to, aš norėčiau garantijos, kad ji būtų sveika."

Sitoki atsiminimai pritinka rašyti teisėjams ir juos išleisti lietuviškos knygos klubui literatūrą suprantančių ir ją vertinančių žmonių. Nenusiminkite, pailšė ir vėl grįšime iš pradžios. Šis tas apie moteris. Pradėjus kalbėti apie jas, noriu šią temą tęsti toliau. Studijuojant aš dar buvau jaunas (Gulėti 10 metų su tarnaitė per jaunus nebuvau? K. B.) ir per drovus. Be to, bijojau užsikrėsti, kaip mano dėdė, kuris užsikrėtė venerinė liga. Todėl studentavimo laikais man moteris nevaicino didesnės rolės.

Kartą skambina telefonas. Paimu ragelį, o gi mano suomis sugrįžo iš Sibiro. (Buvo išvažiavęs Sibire parduoti žemės ūkio mašinų). Aš buvau jo šeimos globėju. Dabar nutarė šeimai dar nekviešti, bet pirmiau susipažinti su Maskva. Tam paskyrė 10,000 rublių. (Argi tai tikras dalykas, kad žmogus per 6 — 7 mėnesius galėjo padaryti apyvatą 150,000 rublių? K.B.).

Ir prasidėjo mūsų kelionės po visas Maskvos pasilinksminimo vietas. Neaplenkė nė gatvės moterų namų. Keista, gražesnės merginos buvo palyginamai pigesnės, o ne taip patrauklios — pačios brangiausios. Ten mums garantavo, kad jų merginos yra sveikos. Vakarais, prieš naują išvykimą, skusdamasis ir keisdamas marškinius pastebėjau, kad aš taip sublogau, jog visus šonkaulius buvo galima suskaičiuoti. (Tas, matoma, įvyko dėl moterų namų baimės. K.B.). Per tą pasivažinėjimą teko užsikurti ir kunigaikščio Trubeckio pupšniai įrengtus namus. Tai buvo įstauga, kuri padėjo aukštesnio luomo moterims užsidirbti pinigų.

Mums ten parodė albumą su daugeliu gražių ponių. Už ten praleistą vakarą su kai kuriomis poniomis turėjai mokėti pasakiuskus pinigus.

— Kodėl taip brangu? — paklausė mano draugas.

— Argi tamsta norėtum tikrą kunigaikštienę, ar grafiene gauti už tokią pat kainą, kaip už paprastą mergą?

— Salė buvo tuščia, ji viena sėdėjo viduryje. Aš išdrįsau atsistoti greta jos ir pasakiau: dvim bus drausiau.

— Tikrai, šiandien mes su jumis lyg dykumoje. Daugiau žmonių nėra...

— Ta moteris man patiko. Aš norėjau, kad šis pasimatymas nebūtų veinintelis. Ji sutiko pasiskirti man pasimatymą. (Tas pasimatymas teko draugui Oliui, o buvo taip. K.B.).

— Abu su poniu nusirengė iki apatinių. Tuo metu, kai jis padėmė ją į glėbį, ir paguldė ant sofos, atsidarė durys ir jose pasirodė vyras su lazda.

— Restorane "Jar" linksmo mus čigonai savo dainomis ir šokiais. Šoko pusnuogės moterys, o sąskaitos buvo tūkstantinės. "Jaro" restorane aš jau buvau buvęs porą kartų, vieną sykį rangovų kompanijoje, kada šam pane maudė nuoga šokėją."

Kiek toliau autorius pasakoja, kaip jis susipažinęs su gubernatoriaus dukra, kaip ją erzindavo mesdamas saulėgrąžų sėklas demonstratyviai burnon, paskui lukštą demonstratyviai išspausdaves.

(Bus daugiau)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensta, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Macidino, P. Jonio, V. Stankos, J. Ruklio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varnos kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaidišienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkto aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslus ir laimingas buities literatūrinė studija, suskirstyta akirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai nandingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$5.

● KĄ LAUMES LAMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jakinsko knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valašio vertimas. 206 pusl. knygoje yra 40 įdomingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Dėkui už paštą, girded šolary parduotuvė (Maldome).

3 — Naujienos, Chicago, IL, Saturday-Monday, April 24-26, 1982

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6186

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1982	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 6.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$20.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 6.00
25 cents per copy	JAV valstybės:	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 6.00
Chicagoje ir priemiestiuose:		
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$15.00	
vienam mėnesiui	\$ 6.00	
Kitoje JAV vietoje:		
metams	\$48.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus šėkmadienius, nuo 9 val. ryt. iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Apie tėvynės meilę

Kun. v. Rimšelis, išvežęs iš Amerikos beveik pusantro milijono dolerių, tikėjosi išspręsti Draugo problemas, bet jam nepavyko. Jis savo žinias gilino pas Romoje įsistiprinusius lenkus, bet, matyt, kad pakankamai gyili nenusileido ir tos mokyklos dėstomų dalykų esmės nepasiekė.

Grįžęs Chicagon, rado tas pačias bėdas: Draugas kaip neturėjo, taip ir neturi redaktorių pavergtos tautos lievimams klausimams spręsti.

Jam buvo pakišta mintis, kad reikia į redakciją paimti plunksnas vedžioti pramokusį jaunimą, apmokytį tautą, kaip darė Leonardas Šimutis, prie vietos žinių ir laukimo, o vėliau gabesniems duoti laisvę ir svarbesniais klausimais pasisakyti, o po to — juos pasamdyti redakcijon.

Ryškiausias ir drąsiausias buvo J. Šoliūnas. Jį sekė Remeikytė. Buvo į darbą įtrauktas amerikiečių žurnalizmo kursas baigusi, bet angliškai rašyti nepramokusi kita moteris. Paskui juos žingsniavo Mykolas Druga ir dar vienas kitas.

Jeigu jie nebūtų suruošę simpoziumo lietuviškos spaudos reikalams aptarti, ir jeigu Antanas Pleškys nebūtų išskėlęs viešumon tikrųjų jų žinių bagažą ir giliausio įsitikinimo apie reikala uždaryti visą lietuvišką spaudą, o pirmą eilę Naujienas, tai jie būtų ir šiandien galėję dirbti Drauge, šviesdami vienuolio Rimšelio neapšviestus skaitytojus. Kada viešumon jų pačių lūpomis buvo iškelto jų žinios apie žurnalizmą, tai Šoliūnas visai iš Draugo skilčių prapuolė, Remeikytė grįžo pas tėvą žinių gilinti, bet Mykolas Druga Drauge dar pasiliko.

M.Dr., kurį laiką patylėjęs ir savo plunksną išbandęs Pasaulio Lietuvių, Vienybėje ir kitokioje spaudoje, vėl grįžo į Draugą. Jeigu Tėvyne, lietuvišką kultūrą ir švietimą jis būtų labiau mylėjęs, negu pinigus, tai jis iki šios dienos būtų galėjęs ir Keleivijoje rašinėti, bet jis parašė įžanginį apie tuos mūsų tautiečius, kurie gimtajam kraštui, organizacijoms bei redakcijoms skolingi, bet labai reikalingi.

Vienuolis V. Rimšelis ėmėsi Argentinos problemą

Vytautas Ignas

Grafika

spręsti, o M. Dr.-gai pavedė spręsti tėvynės meilės problemą. Kad visi turime tėvynę mylėti, tai M.Dr. aišku. Jis taip tvirtina. Bet kodėl mes tėvynę privalome mylėti, tai klausimas ne toks jau aiškus. Drauge likęs M.Dr. bando šią problemą spręsti iš visų pusių, bet tai ne toks lengvas dalykas. Jis surašo papročius, įstatymų, biblijos ir apaštalių tvirtinimus, bet reikalus pirmyn nepasistumia. Klausimas lieka toks neaiškus, koks jų neaiškumui įtumtas pirmame įžanginio paragrafe.

Šoliūnas buvo daugiau apsiskaitęs, galėjo greičiau išvadas formuluoti, bet M.Dr. gudresnis. Jis visus naujai pasamdytus Draugo jaunikius įstūmė į bėdą, o pats apie lietuviškos spaudos uždarymą mažiausiai pasakojo. Jis net ir matematiką Zenoną Rekašių dumblan įvėlė, o ir vienuolį Rimšelį pajėgė įtikinti, kad Draugo skaitytojams jis gali būti naudingesnis už Šoliūną ir gali laikinai pasilikti.

Didelė Draugo skaitytojų dauguma M.Dr. įžanginio nesuprato. Labai daug jame yra "mokslinių terminų", kurių ir žodynuose nerasi. Bet savo rašinį M.Dr. baigia šitokiomis mintimis ir pasiūlymais:

"O ką sakyti tokiam (biologiniam) lietuviui, kuris (dažniausiai dėl prasto tautinio auklėjimo) lietuvių tautai nebesijaučia artimas ir net nelaiko jos

ST. CATHARINES, ONT. Straipsniai "Nepateisinamas Ramovės skyriaus išdėmimo elgesys" patikslinimas

Kontrolės komisija nuvyko 8 m. sausio mėn. 13 d. padaryti reviziją pas išd. K. Galdiką. Bet, kaip buvo rašyta 8 m. kovo mėn. 22, 23, 25 dienomis Naujienose, atradusi pas išd. K. Galdiką ne tikvarkingai vedamą kasos knygą, už padarytas dėl to jam pastabas, K. Galdikas kontrolės komisiją išvarė, pareiškdamas, kad pasiskvėjęs S. Janušonį (visai nerinkia į kontrolės komisiją) revizijai padaryti.

1982 m. sausio mėn. 17 dieną

vyko "Ramovės" skyriaus susirinkimas. Kontrolės komisija pranešė kodėl negalėjo padaryti pas išd. K. Galdiką revizijos, nes rasta didelė netvarka atskaitomybėje. Kontrolės komisija rekomendavo visuoliniam narių susirinkimui priimti nutarimą, kad senoji skyriaus valdyba sušauktų valdybos posėdį ir su išd. K. Galdiku sutvarkytų vedamą netvarkingai piniginę atskaitomybę. Dauguma narių pasiskė už kontrolės komisijos re-

ypatingai "sava"? Toks asmuo, beje, gali gerai suprasti visus tautos meilės pareigą grindžiančius principus, tik, dėl kurių nors priežasčių nepaveikėjęs prieišumo tėvų tautai jausmo, jis nesutinka, kad šie principai ji kaip nors įpareigotų lietuvių tautos atžvilgiu. Taigi, kuo apeliuoti į jau "nuliutuėjusį"?

Tam, kuriam lietuvių tauta nesijaučia sava, argumentais to "savumo" jausmo nesukelsime. Bet ko negali atlikti argumentai, gali atlikti pavyzdžiai — mūsų istorijos švytinčiųjų asmenybių ir mūsų pačių. Kuo būsim patys turtingesni gražiais ir kūrybiniais asmenimis, kuo stipriau ryšinsime ir įkūnysime patraukliąsias savo kultūrinės tradicijos savybes, tuo daugiau norės lietuvių tautinę bendruomenę laikyti "savąja" prie mūsų dar nepritaipę, bet Lietuvai taip reikalingi jos vaikai."

(Draugas, 1982 m. balandžio 21 d., 3 psl.)

Pacitavome paskutinius du M.Dr. paragrafus, nes juose, paprastai, žurnalistai sudeja pačias svarbiausias gildinamo klausimo mintis. M.Dr., sprenddamas visiems aiškų tėvynės meilės klausimą, nužingsniavo prie "nuliutuėjusio" lietuvių, kurie netiki tuo, kas įvairiais atvejais apie tėvynės meilę rašoma. Trumpai: M.Dr. išvedžiojimui būvė bereikalingi.

Paskutiniame paragrafe laikinai dar paliktas jaunasis įžanginio rašytojas tvirtina jaunimui, kad netikintis aiškiais argumentais ir nuliutuėjusius gali paveikti tikrai gyvenimo pavyzdys. Jis pripažįsta, kad argumentai neįtikina. Jis tokios išvados prieina, kai dvi ilgiausias skiltis tuščio vandenilio paleido. Jis argumentavo, bet pabigoje pasako, kad argumentai yra tušti. Jis pats bereikalingai laiką leido ir skaitantiems laiką gailino.

Rašinio gale jis tvirtina, kad svariausias argumentas yra gyvenimo pavyzdys. Ir labiausiai nustebina, kad M.Dr. turi drąsos šitaip baigti: "...ko negali atlikti argumentai, gali atlikti pavyzdžiai — mūsų istorijos švytinčiųjų asmenybių ir mūsų pačių".

"Mūsų pačių" jis turi galvoje ir save. Jis gali apimti ir platesnę grupę, bet turint galvoje M.Dr. "kuklumą", pavyzdžių tarpan jis ir save įsirašė.

Kažin ar jį pavyzdžių skaičių prašys tie Keleivio skaitytojai, kurie buvo priversti skaityti jau ne keleiviškas paskutinių numerių žinias. Jeigu neskaityti dviejų, paskutinių Keleivio skaitytojai M.Dr. pavyzdžių neskaitys.

Suaabijos ir tie VLIKO žmonės, kurie laukė prizadėtos VLIKO istorijos.

komendacija.

Buvęs išdėminkas K. Galdikas toliu nutarimui nepakluso. Priešastys žinomos. Esant pilnam skyriaus valdybos posėdžiui, išd. K. Galdikas privarė duoti visas pajamų ir išlaidų sąskaitas, tik valdybos patvirtintas, todėl K. Galdikas ir nesutiko su senąja skyriaus valdyba kooperuoti, nes turėjo noro išlaikyti tokias sąskaitas, kurių valdyba nėra patvirtinusi, ir pasisimti pinigų. Buvęs išd. K. Galdikas pasiskvietė tik "galdikišką" kontrolės komisiją — S. Janušonį (nerinkia į kontrolės komisiją).

Iš vieno asmens (ir dar nerinkto) Revizijos komisiją vadinau tik "galdikišką" kontrolės komisiją.

Po S. Janušonio patikrinimo išd. K. Galdiko vedamos kasos knygos, buvęs "Ramovės" skyriaus pirmininkas J. Alonderis nuvežė naujam "Ramovės" skyriaus išd. Pranui Gabrenui kasos knygą su sudarytu "Ramovės" skyriaus netikslu balansu. Galdikas privarė grąžinti be pagrindo daugiau išlaidų skyriaus pinigų. Tie netikslumai štai kaip buvo surasti. Kada J. Alonderis atvežė pas naują "Ramovės" išd. P. Gabreną kasos knygą ir pajamų-išlaidų sąskaitas, tai teisėtai išrinkta 1981 m. kontrolės komisija iš J. Skeivelo, K. Jonušo ir J. Šarapnicko 1982 m. vasario mėn. 19 d. nuvyko pas naują "Ramovės" skyriaus išd. P. Gabreną patikrinti kasos knygą. Visą nuodogniai patikrinę, rado, kad 1982 metų sausio mėn. 21 d. sudarytas balansas nėra tikslus. Apie rastas klaidas kontrolės komisija duos pranešimą per "Ramovės" skyriaus narių susirinkimą.

Tokie įvykiai yra kenksmingi organizacijai, ir nėra maloni rašyti ir apie tai į spaudą. Deja, tokių faktų iškelimas spaudoje, reikia tikėtis, užkirs kelią nesąžiningumui ir kitose organizacijose. Kazys Galdikas iš vedos pasitraukė iš "Ramovės" skyriaus narių. Reikia, pas save pasizemino tarp lietuvių.

Kita netiksluma, patekusi Naujienas 8 m. kovo 25 d. rašinyje "Nepateisinamas Ramovės skyriaus išdėmimo elgesys", taip pat noriu patikslinti. Tėn mano buvo parašyta: "Du skyriaus nariai pareiškė, kad tokie pasireiškimai, kaip K. Galdiko, numušė upą beuakoti skyriaus veiklai ir likti toliau nariais". Atspausdinta: "Tokie pasireiškimai, kaip K. Galdiko, numušė upą pasiaukoti skyriaus veiklai ir tėti šaulišką darbą".

J. Šarapnickas

JUOZAS ŠVAISTAS

PETRAS ŠIRVOKAS

Nuotykių nuotykių žemėje, pragare ir danguje

TOLIMI, BET NEPAMIRSTAMI LAIKAI

(Tęsinys)

Bandurskiai labai linksmai gyveno. Stalai lūždavo nuo skaniausių valgių ir gėrimų. Nuolatiniai čigonai muzikantai ir jaunos tų čigonų dukterys-šokikės blaškydavo ponų nuobodulį. O tas nuobodulys, liūdesio gaubiamas, vistiek neišnykdavo. Kasdien iš visų kampų ir erdvių prisiimušdavo jį, kaip vakaro sutemos, kaip nakties slogutis.

Petras jautė ir stebėjosi: "Kodėl taip yra? Juk linksmybių visokių turi ponai: be perstogės groja muzikantai; saldžiais balsais čilba paukščiai paauskuotuose narveliuose; pokyliai be paliovos; aukso, sidabro — kiek tik nori; rūmai, kambariai gražiai ir visko pilni. Tik ponų dvasia kažkodėl nepatenkinta, kažko daugiau reikalauja ji. Kad ir panelė Leokadija: žiūrėk, čia ji linksma krykštuoja su visais, o čia bematant, atsivėlinusi sėdėdama, nusiskubina į savo kambarius ir būna skambina ilgai girdima jos muzika nakties tamsiojoje."

Juo tolyn, o daugiau įsitikina Petras, kad visi pokyliai ir šėkmės ne todėl, kad tiems po-

nams linksma, bet kad nuo nuolatinio liūdnomo pabėgtų, arba išbaidytų jį. Visai bando. Šiltais ramiais vakarais visas triukšmas iš kambarių perkliamas į parką. Erdvi dažytomis lentomis iškloti aikštė. Aplinkui tekintų stulpelių aptvaras ir gulbių tvenkinys. Visą apgaubia milžiniška senų liepų kepurė. Nušvinta didžiuliai liepsnojantieji puodai, sumirga įvairiaspalviai žibintai. Toliau pasitraukia sutirštėję šešėliai. Jie pritupia kaip alkani vilkai, nuolat krūpčioja ir vis puldinėja, kai tik puoduose pavargsta ugnys.

Dažnai sumano ponai pasinaudoti ežeru. Pūkūs ežeras čia pat pakalnėje, už dvaro sodybos. Gausu jame salų ir įvairių vingių nuo išlankstyto medžiaus apaugusių pakraščiu. Čia susimeta arba vienoj kurioj saloj, arba ant surištų plaustų. Ežere įsismaginusi visų didžiausias kyla triukšmas: pokši visokios ugnys — purkšiančios ir žaibais tvyskančios ir viršų; šauda ir pyškina, kas tik ką turi; sūkauja kaip girti bernai. Klaukiai rekauja išgąsdinti paukščiai, vaidalais blaškosi jie aplinkui.

Liūdesio neišvengė ir Petras. Gal jis buvo kitoks, o gal visai panašus kaip Leokadijos. Paminėjo jis savas melodijas. Nejučiomis savo smuiku kartojo tą pat, ką ir ji paskambindavo naktų vienuoj. Artimu nykstančiu aidu kartojo jos muzikos garsai. Ne tik kartojo, bet buvo sudvasinti, plaukia iš sielos gilumos.

Nuo to laiko Petras žymiai pakitėjo: pirmiau, nugalėjęs visą mokslą, būdavo linksmas;

smagus, dabar — susirūpinęs, išsiblaškęs, dažnai pabaramas.

— Petrai, kas tau pasidarė? — nerami, su užuojauta paklausdavo Verutė.

— Et, nieko.

— Kaip tai nieko?

— Viena tokia pasaka užkerėjo mane... Aš nebeatsigauju... — Petras kalbėdamas vengė Verutės akių, jo žvilgsniai nesugaudomi klajoj.

— Kas tau per pasaka? Kas tau ją pasakė? Pakartok tu man ją.

— Ne, gal paskui kada nors...

— Pamiršk tad! Nereikia visai pasakyti, jei dėl jų tenka kentėti!

Petras giliai iš krūtinės atsiduso:

— Oi, Verute, pasakos gražios ir reikalingos mūsų gyvenime. Kad ir liūdna nuo jų, bet daug idomiau gyventi.

Petras, rūpestingiau Verutės prižiūrėjimas, tarytum vėl prablaivėdavo. Jis paleisdavo smuiku savąją: "Oi užia, užia laisva giružė". Koks jo nustebimas buvo, kai vieną kartą tą pačią melodiją, šimtu stygų sustiprintą, išgirdo tame bokšte, kurio langai į ežero pusę. Klausėsi ir netikėjo, kad tai jo sielos išgyvenimai. Jame atgijo visa kaip ir tada, kada šią dainą sudėjo. Štai laisvas su vėju besisėkantis miškas: "Oi užia, užia laisva giružė". Netikėtai gilus skaudulys nustelbia viską: "Tik mūs broleliai prislėgti smarkiai". Po valandėlės vėl kyla, džiaugiasi dvasia: "Daug šiam pasauliui turtų ir saulės". Čia vėl užklumpa rūstus,

sukauptas priekaištas, kaip koks prakeikimas: "O vargas juodas, kaip linų markos". Toliau, beviltiškas skundas, nusiminimas ir pamišėliškas šauksmas, veržiantis gyventi: "Nėr kas užtartą, žodelį tartų. Šaukiasi velnio, net ir šėtono: dušią parduoda, prigausti duodas". Gyvenimas piktas brangiai. Aūdinga kova sukurto viską, kad būtų laimėta: "Nor' atsikvėpti be valdžios pono".

Taip Petras jautė, taip jis dainuodavo tą savo dainą, taip jam ir smuikas pritardavo. Bet dabar... Koks jos stygų šėlimas, kaip teisingai suprasta, lyg tai skambintų jis pats tame pietvakarių bokšte!

Dvi sielos artimai gyveno, jungėsi ir kalbėjosi tik muzikos išraiška.

Tatai truko gana ilgai. Leokadija pirmoji panoro išsiskirti. Jai parupo priekaištai tą ypatingą, keistą paslaptį. Vieną rytą ilgai sulaukė Verutė. Toji kaip tik ir buvo nuolatinė patikima josios kambarinė. Leokadija paklausė:

— Ar nežinai tu, kas čia taip ypatingai smuikuoja?

— Žinau! — su džiaugsmu prašneko Verutė.

— Tad pasakyk man, kas jis toks?

— Nagi Lukas Skrzypacz.

— Labai idomu... Tai jis tikrai smuikininkas? Vadinasi, ne pramanytas?

(Bus daugiau)

DUONOS ISTORIJA

(Tęsinys)

IS KUR ATSIKIRADO KVIEČIAI?

Mažai yra žinių, kur pirmausia pradėta auginti kviečius ir rugius. Tačiau yra tikrai žinoma, kad kviečius žinojo egiptiečiai ir kiniečiai. Biblijoje yra minima duona. Senovės Egipto miestų griuvėsiuose buvo rasta kviečių grūdų ir duonos kepalų pavyzdžių. Rekordai rodo, kad kiniečiai kviečius augino 2700 metų prieš Kristų.

Dabar kvietinė ir ruginė duona yra vartojama visame civilizuotame pasaulyje. Mokslininkai ištyrė, jog kviečiai išsivystė iš ypatingos varpinės žolės. Pirmutinis kviečių augintojas turėjo juos sėti įtręstoje žemėje (dirvoje), kad derlius duotų pagėrjamą vaisių. Kultūr. kviečiai pakeitė savo pirmąją išvaizdą ir davė gerus grūdus. Botanikai kviečius pavadinę lotyniškai — "Aegilopa avata".

Botanikai amžius tyrinėjo, stengdamiesi sužinoti originalią kviečio kilmę, kurie vaidina taip svarbų maisto vaidmenį žmogaus gyvenime. Laiks po laiko įvairūs augmenijos tyrinėtojai paskelbdavo, kad radę ten ir ten laukuose ir dykumose augančius kviečius, kurie mažai tesiskiria nuo naminių kviečių. Vėliau galutinai liko nustatyta, kad kviečiai negali laukuose be priežiūros trpti. Palikti kviečiai be priežiūros išsimista, ir, pagaliau, išnyksta.

DUONOS MAISTINGUMAS

Amerikoje, Anglijoje ir kitur kvietiniai miltai yra skirstomi į kelias rūšis. Žūrint į žmonių skonį ir reikala. Amerikoje turime net kelių rūšių duoną. Pavyzdžiui, Graham bread, Whole Wheat bread ir Bran bread. Štai koks yra skirtumas tarp miltų

rūšiavimo: Graham miltai yra malami grūdų su žievele. Jie nėra balti, nes rusva žievele (se lenos), kai susimaišo su miltais, duoda tam tikrą spalvą. Daugelis žmonių mano, kad Graham miltai yra maišyti su kokiais kitais miltais arba iš kokių nors ypatingų grūdų. Blogumas yra tas, kad šios rūšies duona nėra maistinga ir nėra per daug pagėrjamų grūdų. Blogumas yra tas, kad šios rūšies duona nėra maistinga ir nėra per daug pagėrjamų grūdų. Blogumas yra tas, kad šios rūšies duona nėra maistinga ir nėra per daug pagėrjamų grūdų.

Grynų kviečių (whole wheat) miltai yra gaminami pašalinant iš jų išorinę grūdų žievele (se lenas). Šitie miltai savyje turi viską, kas reikalinga, išskyrus žievele. Tokia duona yra labiau maistinga ir gerai virškinama.

Reikia neužmiršti, kad kviečio grūdais turi išlaikyti žievele ir dar keltą apatinių apvalkalų. Išlaikinė jo žievele visiškai nepažeidžiamas, kaip maistas. Antras ir trečias grūdų apvalkalas nebenturi silikos sudėčių. Paskutinis apvalkalas, šalia grūdų branduolio, turi glutinos (limpančios medžiagos). Glutina yra tamsiai rudos spalvos apvalkalas, kuris yra labai reikalingas kaip maistas, nes joje slepiasi azotinis elementas. Šis elementas stiprina kūno raumenis. Tos rūšies kvietinė duona yra pati geriausia, nes ji yra trapi, puri ir lengvai virškinama. Angliškai ją vadina "bran bread". Be to, kviečio grūdų viduryje yra celės, pilnos smulkaus krakmolo milčių, kurie panašūs į baltą pudrą. Krakmolos maistui turi mažai vertės, bet jis kūnui duoda energijos.

DUONOS KEPIMO MADOS

Visi žinome, kad įvairios tautos turi duonos kepimo "sti-

lių" arba mažas bei formas. Graikų duona: kepa ritinio pavidalo, su skylė viduryje. Austriai žydai kepa pailgą, galuose pailgą, su skylė viduryje. Italai kepa ilgą, kaip kočolas, duoną, paskanindami ją tam tikromis žaliomis žolelėmis. Anglai kepa plos pavidalo ketunkampę duoną. Arabai kepa paplokščią, ritinio išvaizdos duoną. Lietuviai kepa, berod, savo "pyragus", kurie neturi ypatingos formos. Mat, lietuviai, kaip ir daugelis Europos tautų, kepa paprastą ruginę duoną kasdieniniams valgyti. Didelės, kepalais, be ypatingo fasono. Bet ruginė lietuviška duona yra pati geriausia ir sveikiausia nešlepintam skoniui. Ji turi rūšties, mažiau krakmolo, ir trapi, kas būtinai reikalinga žmogaus sveikatai.

Tenka pasakyti, kad žmonės labiau mėgsta baltą duoną, gal dėl to, kad ji savo išvaizda yra labiau patraukli. Komercinės duonos kepėjai stengiasi patenkinti žmonių skonį. Norėdami juo daugiau turėti pirkėjų, baltina miltus. Rinkos konkurentai miltus garsina priešingai vieni kitiems. Pavyzdžiui, "Bleached" ir "Not bleached" miltai. Suprantama, mūsų laikais baltinimai net žmonių skonį bando nupirkti pagal kainos vertę. Tas įėjimas sekasi, kai gerai išgarsina savo prekę.

(Pabaiga)

M. Šileikis

ROCHESTER, N. Y.

GALUTINIS AUKŲ SURINKIMAS, JŲ PASKIRSTYMAS IR MINTYS

Viso šimet aukų surinkta daugiau kaip ankstesniais metais būdavo. Viso surinkta 2,400 dol. Baigus salę rinkimą, dar buvo aukotojų, kurie sumą padidino.

Kaip buvo po šimtą dave: Beresnevičius, K. Petrauskas ir Žiūrienė, tai dar po rinkimų šimtą dave Antanas Semelis, Samulevičius. Ir dar keli kiti padėjo.

Pagal naujai atsiradusį iš frontininkų pusės per Bendruomenę laisvinimo veiklos suskaldymas, gerai atsilepė kitur ir aukų davime. Dėl vietos sąlygų ir čia padaugėjo šimet Bendruomenės skirtų aukų dalis.

Aukos šitaip paskirstytos: Amerikos Lietuviai Tarybai 1,408 dol., VLIKUI (Tautos Fondui) 312 dol., ir Bendruomenės 569.82 dol.

Praeitais metais Bendruomenė sudavė vos trejetą šimtų, šimet padidėjo. Padidėjo ne tiek dėl juo paaktyvėjimo, kiek dėl politikuojančių vienuolių atkaklumo. Kadangi "didžiai gerbiama parapijų pranciškonas Vaškys yra aktyvus frontininkas, o parapijiečiai vistiek reikią turėti reikalų su bažnyčia, nes visi neišbėginės iš parapijos, kai kitos lietuvių parapijos

TRUMPAI

nėra, tai, atrodo, kad buvo tokių, kurie pagal reikalą davė Bendruomenėi.

Rochesteryje dar nėra lemtiną skaldymo pasėka. Bet skaldymas Brežnevo labui yra daug pasireiškęs. Jei tokiame St. Peterburge, kur reziduoja LOKO buvęs pirm. prel. Balkūnas, ir jis davęs 500 dol. auką, o, pasirodo, kad skaldytojai ten parodė savo.

Surinkusi Bendruomenė pinigų skaldymo pasėka darbe pasireiškė. Frantinkinai, Draugas ir Darbininkas neša savo dalį. Sudėdami surinktus pinigus į vieną laisvinimo krepšį, nes ir tai nedaug galime parodyti, o kad skaldydami šie daugiau padarysime, tai tik bendruomenininkai taip galvoja. Bet ar jie taip ir ir galvoja, tai su laiku ir tas daugiau paaiškės. Gal jų tikslas po laisvinimo prie danga ir yra skaldyti ir ardyti laisvinimo darbą. O žmonės per tiek metų staidytami dargi katalikų spaudą ir tapo sumaišyti. Toks kviklys niekad nebuvo nei katalikų veikėjas, nei frontininkas. Jis buvo tik tautininkas karjeristas. Dėl karjeros prisistatė šviesti per katalikų Draugą tautininkų režimo laikais varginamus pabėgėlius. Iš to matome, kas suplaukė į frontininkų gardą.

A. D.

Vandenynai užima 72 nuosimčius žemės paviršius.

Kool-Aid...On A Stick

BRAND SOFT DRINK MIX

Frozen Suckers

1 envelope KOOL-AID® Unsweetened Soft Drink Mix, any flavor
2/3 cup sugar
1 quart water

Dissolve soft drink mix and sugar in water. Pour into plastic ice-cube trays or small paper cups. Freeze until almost firm. Insert wooden stick or spoon into each. Freeze until firm. Makes about 20.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą — \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, Minkštais viršeliais, tik — \$4.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik — \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdam \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimui Real Estate For Sale Home, Land — Pardavimui Real Estate For Sale

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

L212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISU ROCIU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

ŠIMAITIS REALTY

REZIDENCINIU IR PAJAMINIŲ NAMŲ PARDAVIMAS. INCOME TAX

INSURANCE NOTARY PUBLIC Skambinti tel. 436-7878

2951 West 63rd Street

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 776-8700

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali dau padėti teisininko Prano SULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" sleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje

CALLOUSES?

Medicated Disks work to remove callouses, while cushioning pads protect from painful shoe friction.

Dr. Scholl's Zin-pads

EAST CHICAGO, IND.

R. Liet. Bendruomenės East Chicago skyriaus valdyba šaukia visuotinį apylinkės narių susirinkimą sekmadienį, balandžio 25 d., 2 val. Susirinkimas įvyks K. ir J. Čiurinskų rezidencijoje, 11233 W. 80th Ct., St. John, Indiana. Nariai ir priėjusieji maloniai kviečiami dalyvauti. Valdyba

DON'T set his world on fire

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turto Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiesiuose, greitai, garantuoti ir sėkmingai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Tolman Ave. Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 6445 So. ASHLAND AVE. Tel. 523-8775

Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Tolman Avenue

Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laidrodių ir brangenybų

Pardavimas ir Taisymas

2646 West 69th Street

TEL. REPUBLIC 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5798

M. SIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zepella, Agent

3208 1/2 W. 95th St.

Evergreen Park, Ill.

40642, 424-8454

State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.

ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5183

2449 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Cortaid

For the temporary relief of minor SKIN IRRITATIONS, ITCHING AND RASHES

Cortaid Cream

ALL YOU NEED FOR MINOR ITCHES AND RASHES.

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608